ECAD NEWSLETTER

EUROPEAN CITIES AGAINST DRUGS

www.ecad.net www.ecad.ru www.ecad.riga.lv www.ibb.gov.tr/ecad www.ecad.bit.bg/home.html

Volym 9 № 114
November 2008

Läget är stabilt?

ECNN:s årsrapport

Kokainmissbruket fortsätter att öka i Europa, samtidigt som helhetsbilden visar att drogmissbruk och drogrelaterade skador är stabilt eller minskar. Det är budskapet från EU:s narkotikaobservatorium, ECNN, som presenterade sin årsrapport i november.

Omkring tolv miljoner européer har någon gång i livet testat kokain och omkring 3,5 miljoner unga européer (mellan 15 och 34 år) har använt kokain någon gång det senaste året. Den stigande trenden visar sig också i att efterfrågan på behandling har ökat, 30 000 människor sökte behandling för kokainmissbruk 2006, jämfört med 13 000 under 2002.

Till skillnad från kokain är missbruket av ecstasy och amfetamin oföränderligt eller nedåtgående i några länder. Vilken centralstimulerande drog som är den dominerande är olika. I Sverige, Norden och Östeuropa är amfetamin vanligast medan Sydeuropa har högre andel kokainmissbruk. Eftersom drogerna i viss mån är utbytbara poängterar ECNN i sin rapport att det krävs en sammanhållande politik för att inte tackla missbruk av en drog genom att leda över till en annan.

Tidigare år har ECNN visat en liten förbättring av situationen för heroinmissbruk, men menar nu att heroinmissbruket inte längre är nedåtgående. Mellan 7000 och 8000 narkotikarelaterade dödsfall varje år i Europa och merparten är överdoser av heroin. En stor del av dem som dör av överdoser är personer som nyss har avslutat en avvänjningsbehandling eller kommit ut ur fängelse.

- Kroppen är inte van vid samma drogmängd som före avvänjningen och överdoser är därför vanliga, säger Paul Griffiths, forskare på ECNN, till Drugnews. Jag tror att om man fokuserade mer på denna grupp skulle man verkligen kunna få ner de drogrelaterade dödsfallen.

Varje år smittas omkring 3000 européer med HIV genom smutsiga sprutor.

- Det är en historiskt sett låg siffra, men det är fortfarande ett allvarligt hälsoproblem. I flera länder har över 40 procent av sprutmissbrukare hepatit C, säger Wolfgang Goetz, chef för ECNN.

Tillgång till behandling för drogmissbruk fortsätter att öka och alla EU-länder har numera behandlingsprogram med någon form av opiatersättning, exempelvis Subutex. I några EU-länder har numera en majoritet av heroinmissbrukare någon form av kontakt med myndigheterna.

Sidan 2

”Fyra små nyheter”

- Inhemska kritiken av narkotikapolitiken i Nederländerna;
- Kommunfullmäktige i Amsterdam har nu beslutat stänga 43 ”coffee shops”;
- "Att sälja narkotika är ingen rättighet";
- Skolelever drogtestas i Rotterdam.

Läs på sidan 3

ECAD NYHETER

”ECAD today, 16 years since its start, is a well established organisation in the anti-drug field. We have some 270 member cities and we are well-known around Europe. For our future development it is important to analyse how we can further support our members in their everyday anti-drug work.

ECAD stands at a crossroad. Can we continue working the same way as we have done it during the past 16 years? “

Read “Chronicle” by ECAD Director Jörgen Svidén on www.ecad.net

Welcome to the 16th ECAD Mayors’ Conference and the Second World Mayors’ Conference!
Göteborg 5-6 February 2009 (Booking deadline January 22nd)
Information and registration on www.ecad.net, www.goteborg.se/worldmayorsconference

ECAD Sverige deltar i rysk narkotikakonferens

Foto: Marcus Häggström

Tillsammans med Georgi Zazulin, och ett flertal andra ryska narkotikaexperter, deltog Marcus Häggström och Sven Persson från ECAD Gävleborg i en stor rysk narkotikakonferens: ”Drug-safe Cities vs Cities surrendered to drugs - experience exchange between Russian cities” 30-31 oktober på Stavropols universitet i Kaukasusområdet i södra Ryssland. Intresset för konferensen var stort med 350 deltagare från hela Ryssland.

Marcus och Sven föreläste vid 2 olika tillfällen om de svenska erfarenheterna av lokalt förebyggande narkotikaarbete och den svenska framgångsrika narkotikapolitiken. Dessutom redovisades erfarenheterna från arbetet med ECAD:s ungdomsprojekt, Youth in Europe.

De hann också delta i intressanta studiebesök i Stavropol, träffa och diskutera med universitetsstudenter. Intresset för svensk narkotikapolitik och lokalt arbete var stort på konferensen och ett flertal intressanta program från ryska städer redovisades också.

Det lokala förebyggande arbetet behöver utvecklas och samordnas ytterligare i Ryssland och här kan svenska erfarenheter vara till nytta. Georgi Zazulin från ECAD Ryssland föreläste om sin nya bok som handlar om att ta tillvara våra kunskaper i ett ryskt sammanhang.

Sammantaget var det tre intensiva men mycket givande dagar där Georgi, Marcus och Sven fick tillfälle att dela med sig av sina erfarenheter och kunskaper med ryska narkotikaexperter från olika områden och njuta av den fantastiska ryska gästfriheten som staden Stavropol så tydligt demonstrerade.

Förhoppningsvis kommer det hittills framgångsrika samarbetet mellan ECAD Sverige och ECAD Ryssland att fortsätta och utvecklas. Georgi Zazulin deltog senare på ECAD Gävleborgs höstmöte i Bollnäs i november.

Sven Persson
Samhällsmedicin Gävleborg

Läget är stabilt?

Från sidan 1

Även cannabismissbruket har stabiliserats i EU. I länder med omfattade missbruksnivå, såsom Storbritannien, och bland de mycket unga verkar missbruket minska. Omkring en fjärdedel av vuxna européer har någon gång använt cannabis och andelen bland unga män är särskilt hög.

En tydlig trend de senaste åren är att Europaodlad cannabis blir allt vanligare. Wolfgang Goetz menar att det innebär en ny utmaning för EU-länderna.

- Vi vet att hemmaproducerad cannabis ofta är mer kraftfull och vi vet att det är svårare för polis att kontrollera hemodling, säger han.

Vad gäller Sverige så är narkotikasituationen sett ur prevalens och vårdbehov bättre i ett EU-perspektiv, menar Bertil Pettersson, utredare på Statens Folkhälsoinstitut.

- Vi har inte heller den tydliga ökning av kokainmissbruket som flera andra länder har, bara drygt tre procent av 1331 vårdsökande för drogberoende ifjol sökte hjälp för kokainproblem, säger han till Drugnews.

Ett stort tullbeslag på över ett ton kokain gjordes i Göteborgs frihamn för snart två år sedan, det var dock avsett för kontinenten. Och Stockholmspolisen har nyligen nystat upp en härva där en kokainliga avslöjats med omfattande smuggling.

Narkotikarelaterade dödsfall ökade ifjol i Sverige markant, 350 avlidna hade narkotika i kroppen, något som dock inte finns med i EU-rapporten som redovisar situationen fram till 2006.

/Drugnews

Näthandel

ECNN rapporterar att över 200 psykoaktiva ämnen nu marknadsförs av näthandlare i Europa, enligt en miniundersökning av 25 näthandlare som gjordes 2008. Många av ämnena beskrivs på ett sätt som antyder att de är ”legala droger” (”legal highs”). Med tanke på det blygsamma underlaget ska resultaten tolkas med försiktighet, men de flesta av de identifierade näthandlarna förefaller finnas i Storbritannien och Nederländerna och till en del även i Tyskland och Österrike. Rapporter tyder på att antalet återförsäljare via Internet av dessa produkter ökar och att de reagerar snabbt på försök att kontrollera marknaden.

Bland de vanligaste substanserna som säljs som ”legala droger” finns: Salvia divinorum; kratom (Mitragyna speciosa); Hawaiian baby woodrose (Argyreia nervosa); hallucinogena svampar och en rad olika ”partypiller” som säljs som alternativ till ecstasy (MDMA). Huvudingrediensen i syntetiska ”partypiller” påstås ofta vara benzylpiperazin (BZP), men pillren kan innehålla många olika växtmaterial eller halvsyntetiska eller syntetiska ämnen. En riskbedömning av BZP som gjordes av ECNN ledde till ett rådsbeslut i mars 2008 som innebär att medlemsstaterna har ett år på sig att införa kontrollåtgärder och straffrättsliga bestämmelser för drogen. I vissa länder har även Salvia divinorum och/eller dess aktiva substans, Salvinorine A, underställts kontrollåtgärder.

Fyra nyheter från Nederländerna: dags att tänka om?

Inhemska kritiken av narkotikapolitiken i Nederländerna

Den inhemska kritiken av narkotikapolitiken i Nederländerna ökar och i november var det dags igen då holländska media rapporterade att den nuvarande regeringskoalitionen är ense om landets narkotikapolitik.

Då det största partiet i koalitionsregeringen, CDA (Christen-Democratisch Appel), diskuterade frågan om ”coffee shops” vid partikongressen för ett par veckor sedan sade partitalesmannen Pieter van Geel att det är dags att få ett slut på toleransen av cannabis, psykedeliska svampar och andra så kallade ”lätta droger” eftersom den nuvarande politiken inte resulterat i minskad brottslighet.

CDA får medhåll av det minsta koalitionspartiet medan arbetarpartiet PvdA inte uppskattar förslaget.

Kommunfullmäktige i Amsterdam har nu beslutat stänga 43 av stadens 228 ”coffee shops”. Stängningen ska vara genomförd i december 2011.

Skäl: De ligger för nära en skola (ska vara 250 meter).

ECAD NYHETER EUROPA

"Att sälja narkotika är ingen rättighet"

Städerna Roosendaal och Bergen-op-Doom i sydvästra Holland planerar att stänga samtliga ”coffee shops” i februari 2009. I avvaktan på den definitiva stängningen inför man också begränsningar i försäljningen av cannabis. Kunderna kommer ”bara” att kunna köpa 2 gram istället för nuvarande 5 gram. Samtidigt minskas den mängd cannabis som får förvaras i lager på en ”coffee shop” från 500 gram till 300 gram.

Det är inte bara Roosendaal och Bergen-op-Doom som insett problemen med ”coffee shops”. Också Terneuzen, en annan gränsstad, inför skärpta bestämmelser med begränsade öppettider och begränsningar när det gäller inköp av cannabis.

Vid ett ”toppmöte” för dussintals holländska borgmästare den 21 november, talade Roosendaals borgmästare Michel Marijnen om problemen kring ”coffee shops”. Marijnen sade till media att han är trött på de omkring 13 000 knarkturister som besöker Roosendaal varje vecka. Att sälja narkotika är ingen rättighet, sade han.

/www.reageramera.blogg.se

Skolelever drogtestas i Rotterdam

Ett pilotprojekt med drogtester har startats på tre skolor i Rotterdam. Enligt hamnstadens ansvariga är man först i Holland att testa skolelever.

Om skolpersonal misstänker att en elev nyttjar narkotika (inklusive cannabis!) blir denne ombedd att frivilligt lämna ett test.

Försöket ska utvärderas och presenteras för myndigheterna inom ett par månader, enligt tidningen Telegraaf.

I början av året restes krav på att införa drogtester sedan en undersökning av tolv skolor i Rotterdam upptäckt spår av kokain på varannan skola, cannabis på tio av skolorna och heroin på en skola.

/Drugnews

Schweizare vill inte se ändringar i narkotikapolitiken

Det blev nej till avkriminalisering av cannabis vid folkomröstningen i Schweiz den 30 november. Däremot godkändes permanentande av försök med heroin och metadon till opiatberoende personer.

Trots att användning av marijuana/hasch är utbrett bland många schweizare (8,6% schweizare röker hasch regelbundet), så sade en klar majoritet nej till att släppa cannabis fri. Hampa-initiativet lyckades få cirka 37 procent, medan drygt 63 procent röstade nej.

Med synen på behandlingsprogram för heroinister som inte lyckats bryta missbruket blev det tvärtom. 68 procent röstade ja till permanentande av nuvarande försök där missbrukare kan få heroin eller syntetiska motsvarigheter på recept.

Förespråkarna understryker att underhållsprogram minskar kriminaliteten i samhället när missbrukarna slipper stjäla för att finansiera drogerna och risken för överdoser minskar när intaget sker mer kontrollerat. Kritikerna anser att fri tillgång till heroin inte förändrar viljan till rehabilitering.

/Drugnews

Danmark öppnar sin första kommunala knarkarkvart

Den 21 november öppnades Danmarks första kommunala knarkarkvart, eller "sundhedsrum" som det heter på danska, i Köpenhamn. I ett treårigt projekt ska man lära missbrukarna "at stikke ordentligt" och målet med verksamheten, deklarerar man, är *inte* att få missbrukarna att sluta använda narkotika.

/www.reageramera.blogg.se

Internationella jämförelser

ECNN:s årsrapport:

Siffrorna för Europa kan jämföras med dem som redovisas i andra delar av världen. I USA uppskattade exempelvis National survey on drug use and health (Samhsa, 2005) livstidsprevalensen för användning av cannabis bland unga vuxna (15–34 år omräknat av ECNN) till 49 procent och tolvmånadersprevalensen till 21 procent. För samma åldersgrupp var livstidsprevalensen i Kanada 58 procent och tolvmånadersprevalensen 28procent (2004) medan motsvarande siffror för Australien (2004) var 48 procent respektive 20 procent. Samtliga dessa siffror är högre än motsvarande europeiska genomsnitt som är 31 procent respektive 13 procent.

Droger och utsatta ungdomsgrupper

ECNN:s årsrapport

Medlemsstaterna prioriterar i allt högre grad ”utsatta grupper” i sin narkotika- och socialpolitik för att minska risken för potentiella narkotikaproblem där det är mest sannolikt att de uppkommer. Det krävs dock fler insatser för att leva upp till dessa goda föresatser. ECNN hävdar i en granskning av frågan att vissa utsatta ungdomsgrupper (exempelvis barn på vårdinstitutioner, hemlösa ungdomar och ungdomar som slutar skolan i förtid eller skolkar) löper större risk att börja använda droger tidigt än mer välanpassade ungdomar och kan snabbare hamna i ett problemmissbruk av droger. Kunskap om profilerna för dessa utsatta grupper och om var de finns kan vara en viktig startpunkt för strategier och insatser för narkotikaprevention. Narkotikamissbruk kan vara bara ett av många beteenden som uppträder i utsatta grupper, vilket innebär att narkotikapolitiken måste hantera ett brett spektrum av sociala faktorer som kan förvärra, disponera för eller påskynda hälsoproblem i dessa grupper. I dagens granskning ligger tyngdpunkten på exempel på bästa metod.

Drogtester i Landskrona trots kritik

Försöket med slumpvisa drogtester av högstadieelever fortsätter på Sandåkerskolan i Landskrona trots kritik av Skolinspektionen. Det har kommunens barn- och ungdomsnämnd beslutat.

Skolinspektionen slog nyligen ner på att testerna saknar lagstöd och kan uppfattas integritetskränkande och inte frivilliga av eleverna som kan riskera hamna i beroendeställning till skolpersonal.

- Det har från Landskrona kommun aldrig varit fråga om ett påtvingande av drogtester. Och lagen reglerar över huvud taget inte de metoder som skolan ska tillämpa varken i undervisningen eller i arbetsmiljöarbetet, säger Lisa Flinth (fp), ordförande i Barn- och Ungdomsnämnden, till Drugnews.

Nämnden beslutade att fortsätta försöket i hösten ut med drogtester och ska undersöka om inspektionens kritik går att ompröva.

Om försöket visar sig effektivt, och andelen elever som prövar narkotika minskar, planerar Landskrona att införa drogtester i alla högstadie- och gymnasieskolor i kommunen. Landskrona är först i landet med att pröva slumpmässiga drogtester i grundskolan.

Drogtester blir allt vanligare i yrkeslivet, däremot är de fortfarande omstridda i skolvärlden och flera skolor anser att reglerna är otydliga. Drogtester används dock på ett par hundra skolor som svarade på en enkät för ett par år sedan. De flesta var misstankebaserad, men många uppger att de diskuterat att införa även slumpmässiga tester.

Slupmässiga drogtester har inte vetenskapligt utvärderats ännu men erfarenheter i USA där över 3000 skolor använder dem tyder på att drogproblem avtagit och ordning och skolresultat förbättrats.

/Drugnews

Är det bara ”dåliga” barn som använder droger?

Tidig exponering för narkotika och alkohol ökar risken för långvariga hälsoproblem

Forskare från USA, Storbritannien och Nya Zeeland konstaterar att individer som regelbundet använder alkohol och marijuana innan de fyllt 15 år utsätter sig för ökade risker för tidiga graviditeter, misslyckanden i skolan, drogberoende, sexuellt överförbara sjukdomar och brott med åtföljande domar - problem som följer med upp i 30-årsåldern.

Studien, som publiceras online i Psychological Science, hävdar att man för första gången har lyckats reda ut den svåra frågan om huruvida det är "dåliga" barn som använder droger, eller om det faktum att droger används gör att barn blir "dåliga".

Både och säger forskarna.

Mer om studien och resultaten här http://news.duke.edu/2008/10/earlyexpose._print.ht

/www.reageramera.blogg.se

> ***”Universal interventions are required to ensure that all children - - not just those entering early adolescence on an at-risk trajectory—receive an adequate dose of prevention.”***
>
> *Ur studien*

ECAD Flagga

Alla ECAD-medlemmar erbjuds att köpa ECAD-flagga för användning i olika ECAD-sammanhang. Storleken 200x120 cm. Pris 300 sek. Vid intresse skriv till ecad@ecad.net.

Våra europeiska samhälle har experimenterad med och utvärderat både tolerans och intolerans gentemot illegalt droganvändande och drogmissbruk. Det är våra reflektioner kring detta som styr oss mot icke-användning. Detta med hänsyn till nästa generationernas väl.

ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. ECAD member cities work to develop initiatives against drug abuse supporting the United Nations Conventions.

Has your city joined ECAD?

ECAD Head Office
European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466
E-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia
www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru
+7 812 328 96 65

ECAD Regional Office in Latvia
Tel. +371 6510591
www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv

ECAD Regional Office in Bulgaria
www.ecad.hit.bg/home.html
doctor_ivo@abv.bg
+359 5 684 1391

ECAD Regional Office in Turkey
www.ibb.gov.tr/ecad ecad@ibb.gov.tr